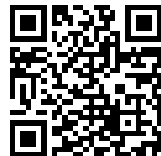

This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google™ books

<http://books.google.com>

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

MAATSCH.
T. B. D.
GENESK.

N° 5173.

Port. A-20

Obv. 327^p

01 2376 2726 UB AMSTERDAM

D.

π

5173

P. Camper

A N T W O O R D

V A N

P E T R U S C A M P E R

Aan zynen Vriend N. C. R. * * * * * C. F.

Behelzende

E E N E S E N T I M E N T A A L E

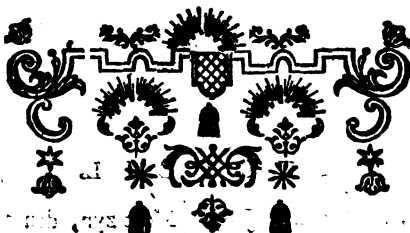
A P O L O G I E,

E N S T A S T B A A R B E W Y S

Van NIET te zyn

DE EDELMOEDIGE EIGENERFDE

IN EEN DER V DEELEN.

**NEDERL. MAATSCHAPPIJ
TER BEVORD. DER
GENESKUNST.**

VOOR DEN AUTHEUR,

Gedrukt by V. v. D. PLAATS te Harlingen.

PROVERBIA

LIBER

PROVERBIA

1811

PROVERBIA

PROVERBIA

Nihil est tam volucre, quam maledictum,
nihil facilius emittitur, nihil solius excipitur,
nihil latius dissipatur.

PROVERBIA

CICERO.

PROVERBIA

PROVERBIA

D R U K P E I L

Wadz: 10. Staat den 2 Juny. Moes zyn, den 21 Juny.

PROVERBIA

PROVERBIA

A N T W O O R D

V A N

P E T R U S C A M P E R.

Aan zynen Vriend N. C. R. * * * * * C. F.

*Over het gerugt van de Eigenerfde in eene
der Vyf Deelen te zyn.*

W E L E D E L E H E E R E N H O O G G E A G T E V R I E N D !

V e e l e n , z e g t U E , e n d e m e e s t e n h o u d e n m y v o o r d e n E i g e n e r f d e n i n e e n d e r V D e e l e n , d i e i n h e t l a a t s t v a n 1 7 7 6 d e 3 0 D u k a t e n t e n p r y s s t e l d e v a n d e b e k e n d e V r a a g e , *Welke zyn de beste , en minst kostbaarste middelen om de V Deels Dyken van Vriesland tegens de Woede der Zee by groote Stormen te beveiligen?* Waarvan en Vraage en Aanbieder van 30 Dukaaten in den beginne ten hoogsten gelaudeerd, en van yder een hemel hoog verheft wierden ! Dog nu de Voorreden van dien Eigenerfden de waare rede opgeeft van de Verdraaging , en wederwaardigheden van de gewenschte uytkomst , nu is yder een even gereed hem

A

te

te laaken , en te doemen tot in den diepsten afgrond !

Zy hebben hem gehandeld , even als de Bonte Kraayen de Mōsfelēn op onze dyken by de Nonnersteenen doen , zy hebben hem alleen in de hoogte opgeheeven , om hem te doen te berste vallen , en te verflinden. Hoe veele misdadaen teffens ! den Wel Ed. Heere Lector A. Ypey te beschuldigen van eene misdaad , die eene onvoorzigtigheid meer dan eene kwaadaardigheid kan genoemd worden ! Maar dit is het niet al , de handeling van den *Senatus Judicialis* te carperen ! welk een gruwel ! Ik bekenne nogthans , dat op dit alles veel voor en veel tegen gezegd kan worden.

Maar de vraage is of ik daarom de Eigenerfde zyn moet ? en gesteld , ik was het , of ik my zou moeten schaamen , en vreezen ? En nog meer , of ik my voor het publyk moet verontschuldigen dan niet ? Zweige ik , zoo geeve ik myne toestemming ; defendere ik my , zoo beschuldige ik my zelven.

Het is moeijelyk te kiezen zonder te zondigen ,

en bynaa voor my niet mogelyk genoeg te geeven.

Plaignes-vous, gardes le silence

Ayez des vertus, de l'esprit,

Justifiez vous par écrit.

La calomnie, et l'insolence

Feront encore plus de bruit,

Le mal croit, la haine s'aigrit:

Vous ne gagnerez rien en France

Vous êtes perdus si l'on rit.

L'Abbé REIRACQ

Het is overal zoo!

Eerst meende men, dat ik die Edelmoedige, pryzenswaardige, Beminyke Eigenterfde was, die door de 30 Dukaaten als eene praemie kundige menschen trachtete aan te moedigen om hunne gedagten te laten gaan over den besteh, en minst kostbaaren Dyk: Men vleide my. Ik heb aan myne vertrouwdste Vrienden reets van den beginne

af gezegd , dat hoog loffelyke getuigenis van de Heeren N. Ypey , en van Swinden niet te verdienen , en geen deel te hebben aan die zoo genaamde Generositeit in alle de Couranten tot walgens toe herhaald. Zoo ik het geweest was , waarom zoud ik het toen niet gezegd hebben , toen alles zoo wel ontvangen wierdt , en de gevolgen , die naderhand gebeurd zyn , niet konden vooruyt gezien worden ? Of gelooft UE. dat ik in dat oogenblik al myne vaniteit zoo ligt zou hebben kunnen overwinnen ?

Voor my zelve heb ik altoos gedagt , en gemeend , dat het eene Societeit was te Harlingen van pryswaardige yveraars voor het gemeen : en wel voornaamelyk , toen 'er nog 30 Dukaaten by kwamen , en het fraaye plan , om voor dat Geld zulke **Instrumenten** te laten maaken tot nut der Academie , als die twee **Beroemde Heeren** zouden noodig en nuttig oordeelen. De geheele werreld prees dit , en zal het , geloof ik , altoos pryzen , of schoon het zulk eene elëndige tytzaamte gehad heeft. **Endie** zelfde geheele werreld zal altoos bleiven zeggen ; en ik zegge het openlyk , dat de onvoorzigtigheid van

den

den Heer Lector Ypey oorzaak is van den verkeerden uytflag.

Gy weet zelf wel, dat ik niet gaarne geld weg fnyte: waarom zoud ik, die Zoonen hebbe, 60 Dukaaten, die tot hun onderwys konden dienen, van anderen afhangelyk doen zyn? Daar ik reets zoo veele werktuigen had laten maaken om hun vroeg te doen zien den aart van onze Watermolens. Waar toe ik expres een heb laaten maaken op den voetmaat met een scheprad, en met den Trommel, die zig by den as ontlast, zoo als die door den Hoog Geb. Heere Hartzink is verbeterd, en in het Diemer Meer gebruykt wordt. Waaraan ik alleen deeze veranderinge heb laten maaken van aan de scheppen de gedaante eener *Cyclois* te geeven, om den waterloop sneller, en in den kortst mogelyken tyd te doen neder rollen. Vitruvius is het die in het IX Hoofdd. van het X Boek eene zeer uytmuntende beschreiving gegeeven heeft van die *Trommelrad* pag. 216. fol. door J. de Laat uytgegeeven.

Voor die 60 Dukaaten had ik vry wat Dyksfor-

men in goed hout kunnen laten maaken , ook hey-machines , en Sluyzen : te meer , daar ik de meeste machines voor de drukking van water reets hebbe . Ik maakte dan een ander meester om van myn geld te disponeren , 't welke ik oordeele als nog zelf te kunnen doen .

Wat voor zonderlinge en verwonderlyke Historien 'er voorgevallen zyn omtrent de Verhandelingen en beoordeelaars kan men uyt de voorrede van den Eigenerfden zien , die zekerlyk wat knorrig of liever getroffen schynt over zommigen ; en het belge niemand , wanneer ik 'er by voege , dat hy wat rede schynt te hebben . Dan zoo haast kwam de voorreden niet te voorschyn , of ydereen scheen te onvrede , en ik hoorde zoo wel te Leeuw : als elders , dat hy nu zoo laag gezet en in den kommerlyken afgrond gevloekt wierdt , als hy eerst hemelwaarts was opgeheeven : het oude spreekwoord *Laudatur ab bis , culpatur ab illis* .

Maar zonderling was het , dat men , eerst langen tyd geloofd hebbende , dat ik inderdaat die Edelmoedige Eigenerfde niet was , nog konde zyn , nu

we-

weder my voor dien verfoeyelyken man hielt: althans daartoe hadt men zoo veele redenen, dat 'er geen twyffel meer overig was! Verscheidene Heeren van de Regeering deden my de eer aan van 'er my in persoon naar te vraagen; en ik antwoordde allen van geen deel te hebben aan den roem, en ook niet aan de schande van dat gevloekte stuk! des niet te min wierd ik teffens gemelyk en knorrig, dat men my in staat oordeelde dingen te doen, die, zoo men meende, zoo verfoejelyk waren. Ik bezat my evenwel naar myn doen, om dat myne *Goede Vrienden* my wat haastig noemen, nog al redelyk, en trachtede allen, die 'er my naar vraagden, van het tegendeel te overtuigen.

Ik heb tot geluk, niemand belge deeze eigen lof, in myn Vaderland meer goede vrienden dan iemand; en nog dagelyks hebben zy de Chariteit van my niet naamlooze brieven, en schriften te vereeren. Doctores, Profesores, Lectores, Predikers, Chirurgyns, en ook Schilders beyveren zig, om, zekerlyk tot myn eigen best! myn anderzints ondraagelyken hoogmoed te temperen, en de

vleyery van myne schyn Vrienden hartelyk tegen te gaan. Zy volgen de Groote Lesfen van den wysten der Koningen , en spaaren , om my van hunne Vaderlyke genegenheid en tedere liefde te overtuigen , de Roede geheel niet. En ik dank 'er hun voor , met een allergevoeligst hart. Dan dringt men my eens op , in myn eigen huys , iemand gedreigd te hebben : van de middelen die God en de Natuur my gegeven heeft gebruyk te zullen maaken ! dan word ik als de aanbiddere van een slang afgeschilderd , en worde tegens het laafte door den Heer *Dortsma* , tegens de eerste calomnie door den Heere *A. Wiarda* , verdedigt. Ik bewaar eenen brief , daar ik zeer zwart in uytgemaakt ben , omdat ik in een van myne uytgegeevene werkjes van de Heilige Drie-eenheid gewag gemaakt hebbe : welk eene misdaad !

Een voorraad bezit ik , of liever eene Ryke verzameling van alle deeze Zedenlesfen , en naamlooze brieven , en geschriften , die ik by myne boedel papieren zorgvuldig bewaare met dit etiquette *fidelia amicorum consilia* , die myne Zoonen

naa

naa myn dood vinden zullen met eene recomman-
datie, dat altoos de oudste der familie die bewaren
zal tot een evident bewys van de tedere liefde my-
ner tydgenooten tot hun Vader.

Iemand zou zig ligt bedriegen, en meenen, dat
de zulke eigentlyk myne Vrienden waren, die
my de eer deden van my te pryzen: dan het tegen-
deel is waar. Alle lofuitingen zyn gevaarlyke vly-
eryen, die even vergiftig zyn als de stekken van een
Adder; en ik verklaare openhartig, en met oprech-
te dankbaarheid, dat ik lang verlooren zou geweest
zyn, indien men my met die Pasquinaale Alexi-
pharmaca niet behouden hadde, en 'er nog eene goede
provisie van in de Apotheek myner begunstigers
voor handen was.

Het zyn die hartvrienden, die my willen doen
doorgaan voor den Eigenerfden! het is om te beea-
ven.

Indien ik my voor eene hooge rechtbank verdc-
digen moest wegens eene strafbaare misdaad, ik
had schielyk gedaan; en ik zou de physique on-

mogelykheid bewyzen , en daar moet ik nog op aandringen.

Het is bekend dat ik den 2 Juny 1777 buiten 's Lands getrokken ben ; en ook wederom te huys gekoomen ben den 9 Sept. , met één zonderling Rydtuig en twee Paarden , Merrien naamelyk , om dat ik niet gaarne had , dat men deeze particulariteit ignoreerde. Ik beken , men honoreerde myne verkiezing met de Epithetes van ondoenlyk , en belaggelyk , evenwel ik voerde haar vry gelukkig uyt : en ik heb een myner *beste* Vrienden hooren zeggen , dat hy evenwel gunstig omtrent den uytflag gedagt hadt , dat zekerlyk veel gezegd was. Maar ik glorieere , 't gene anders my wel wat eigen is , 'er thans niet meer op , zedert een Engelsch Heer met een Fransche Cabreolet met één Paard , waar in zyne Edelheid , Mevrouw zyne Echtgenooten en twee van zyne beminde Dogters zaten met alle haare klederen , zampt andere noodwendigheden ; als mede een Aapje , dat ik voor ons evenwel niet nodig hielt. dog , om tot de zaak te komen dient , zedert die Heer , zyne Vrouw , twee Dogters en de
Aap ,

Aap, met dat ééne Paard, ik ben vergeeten of het een Hengst of eene Merrie was, door gantsch Frankryk, Switserland, door een gedeelte van Italiën, en Spanjen gereysd, en wederom tot Calais gekoomen zyn, daar zy de Reyze begonnen hadden.

Wanneer ik de voorreden van den zoo strafbaaren Eigenerfden naaleeze, vinde ik dat de H. Gel. Heer N. Ypey den Eigenerfden bedankte den 14 July 1777. pag. 10. om met my, door den Eigenerfden mede daar toe genoodigd, den opgelegden last uyt te voeren, dat evenwel geen groot pluympje voor my was! ik vinde, pag. 14. een brief aan gehaald, door den Graave van Wasfenaar aan den Eigenerfden geschreeven den 31 July, en daarop een verzoek aan den Sénat pag. 15. door een brief van den 15 Aug. 1777.

Myn Reys-Journaal naagaande zag ik, den 1 Aug. met myne Zoonen vertrokken te zyn geweest naar Nantes, welke Stad 96 uren van Parys ligt, en dat ik, den 8 van daar te rug gekeerd zynde, den 11 Aug. 's namiddags om 4 uren te Parys weder aankwam.

Nu

Nu behoeft men slechts de Reglementen der posten naa te zien, om wegens de onmogelykheid overtuigd te zyn van op een brief door den *Graaf van Wasfenaar* gedat. 31 July, waarschynelyk van Dongium gezonden, een antwoord, en *Notabene*, die aan den Senaat, in Francker te bezorgen, den 15 Aug. 1777. dat is in minder dan 14 dagen?

Nantes is 96 uren van Parys, Parys 100 uren van Amsterdam, en Amsterdam 44 uren van Leeuwaarden. De brieven moesten naar Ropta-Zyl eerst, en wederom. Zoodat men, zonder boven natuurlyke krachten en vermogens, zulk een Reyze van byna 250 uren henen, en 250 uren te rug, dat is 500 uren in dien korten tyd niet afleggen konde! Met de Post konde het niet geschieden, want de brieven van Nantes zyn gemeenlyk 11 dagen onderwegens, voor antwoord nog 11 dagen, dus 22 dagen. 't Gene derhalven volstrekt onmogelyk is. Mischten meent men, dat ik Duyven voor Postboden gebruykt zou kunnen hebben, dog ik verzekere **UE.** dat zulks geheel en al bezyden de waarheid is.

De

De Eigenerfde doet my pag. 21. de eere aan om my vry fchamper door te haalen, van op zyne gebiedende uytmodiging niet te hebben geantwoord: by deeze gelegenheid moet ik zyn E., wie hy ook zyn moge, zeggen, dat zyn brief van den 21 Aug. buyten op klein Lankum is bleiven liggen, en dat ik den 9 Sept. te huys gekoomen met myn Wagen, twee myner Zoonen, nog een goed Vriend, en myn knecht Gysbert, met de twee Merrien, in een zeer goeden staat, tyd nodig had, om eerst alles te ontpakken, en alle de ingekomene brieven, pakjes, en andere dingen te leezen, te fchikken, en vooraf te bezorgen: eer ik nodig vondt om te antwoorden voor den 13 Sept. 1777. Waar over ik zyn Ed. evenwel zeer humbel excuus vraage. Ik heb zyn Ed. met drie regels bedankt, of fchoon ik zeer veele redenen van weder knorrigheid zou hebben kunnen bybrengen, en een langen brief vullen. Ecne hoope ik, zal UE. en voor myne Leezers genoeg zyn, naameiyk die van *gekwetste Eigenliefde*, eene Deugd die alle myne waare Vrienden in my hoogelyk lauderen en verheffen. Nu met
zyne

zyne permiffie. Indien hy zoo veel vertrouwen in myne kundigheden gefield hadde, als hy nu voorgaf, konde Z. E. my wel eerder gevoegd hebben by die twee Beroemde Heeren. En dat alleen was rede genoeg om te bedanken.

De Edele Heer Eigenerfde ontfong volgens p. 20. der Voorreden, het zoo lang *gewenschte Pak!* den 21 Nov. 1777. Pak beduydt hier eene Verzaameling van 27 (volgens p. 4 Voorrede) fraaye Verhandelingen gefchreeven Notabene, (p. 22. ib) van *Roemwaardige Yveraars*, die met zulk een gullen en loffelyken yver getracht hebben iets toe te brengen tot nut van het Lieve Vaderland. Dat is te zeggen, hy begreipt onder die yveraars, den *Graaf van Wasjenaar*, den kundigen Meester *A. Kruger*, de Kooplieden *Kramer en Kl. Jacobs*, en den Schreiver *Salus reipublicae* enz.; maar geenzints den zeer Gel. Heere *Tpey*, want daar was hy knorrig op, en naar zommiger meening met eenig recht, omdat hy zig wilde hebben geconfidereert, als of hy nimmer gefchreeven hadt, en derhalven ook nimmer voor de *Dukaaten* bedankt,

dankt, en nimmer als overwinnaar in de Couranten gestaan hadt. In welk geval evenwel, de Graaf *van Wasfenaar*, of in zyne Exc. plaats de Kooplieden *Kramer* en *Kl. Jacobs* zouden gefubintreerd moeten hebben; vermits die mede den Dyk verbreeden, en verhoogen wilden, en den Reed van den Dyk neemen. Ik bekenne, zy wilden geen Vee op den Dyk hebben enz. De *Salus Reipubl.* kon 'er daarom nooyt aan koomen mynes eragdens, omdat zyn ED. gaarne langs den Zeedyk naar Harlingen wilde ryden, en dus den reed behouden.

Dan het is hooge tyd, dat wy van die uytwyding te rug keeren, en UE. doen remarqueren, en confidereren, dat indien ik die zoo dankbaare en vriendelyke Eigenerfden geweest was, reets den 21. Nov. 1777. de uytvoerige en fraaje Verhandeling van den *Graave van Wasfenaar* zou hebben kunnen leezen, terwyl ik rondborstig verklaare die niet geleezen te hebben voor den 30. Jan. 1778. des naamiddags naa 2 uren; *Zie myne Inleiding op de noodige aanmerk.* p. 5. De Heer

Lo-

Lomars kan dit getuigen , gelyk ook de Heer *Romar* , die dit , met my onlangs van Leeuwaarden vaa- rende in gezelschap van den Heer Vroedsman *Adama* , op wiens getuigenis ik my beroepe , beves- tigde met te zeggen , dat de Exemplaren , op zyne winkel ingenaaid zynde , eerst naa den middag aan het Huys van den Heere *Lomars* waren gebragt , en derhalven my niet wel voor dien tyd , 2 uren naamelyk , hadden konnen gezonden worden.

Behalven dat straalt 'er naa het oordeel van vee- len zeer klaar in door zekere heimelyke overeen- koomst tusfchen den Eigenerfden en den Graave van Wasfenaar Twickel , die voor zeker op my niet zal toegepast konnen worden door de zulken , die ons gefchil over de Vak- en Steen-werken , en over de noodzaakelykheid van den geheelen V. Deelen Dyk te herfcheppeu , van naby kennen. Ik zoude , naa zonder een eenig voor- oordeel de beide Gekroonde Verhandelingen gelee- zen , en zeer naukeurig met elkanderen vergelee- ken te hebben , aan den ouden Heere *N. Ypey* niet openhartig gefchreeven hebben , van niet te kon-

nen

nen begreipen, hoe de twee stukken met elkanderen vergeleken konden geworden zyn? en de Verhandeling van den Heere *A. Ypey* niet zoo hoog gepreezen hebben, gelyk ik in gemoede gedaan hebbe, en altoos zal blijven doen.

Verlangende om de Verhandeling van den Graave te zien, om te weeten of zyn Hoog Geb. niet de Vakwerken, gelyk ik verwagtede, aanprees als het eenig onseilbaar en onkostbaar middel, zoud ik myne vreugde niet hebben kunnen binnen houden, wegens zoo groot eene overwinning: ook zoud ik in tyds myne noodige aanmerkingen op Hoogst deszelfs Verhandeling reets hebben kunnen uytgegeeven hebben voor den Grooten Landsdag.

Al het welke zeer overtuigend bewyst, dat ik de Eigenerfde niet heb kunnen zyn, en derhalven dat ik, in spyt van my zelve, in geenen deele verdiend kan hebben alle die glorieuse lofruitingen in de Couranten van Maart 1777. door onze gansche *Republiek* en overal uytgebazuynd, en derhalven dat ik ook geene gerechtelyke praetensie hebben kan

B

op

óp de verregaande, en, zoo men opmaaken moet nyt de *Noodzaakelyke verdediging der bandelingen van den Sen. Judicialis der hooge Schoole te Francker*, allenzints verfoejlyke handelingen van den waaren Eigenerfden.

Anderen meenen niet alleen, maar zeggen openlyk, dat de styl veel overeenkomst met de myne zou hebben; dog hoe weinig dit bewyst weet een yder, die eenige kennis heeft van die konstgreep; het uytkippen van iemands favoriete woorden, en het volgen van eenige spreekwyzen, zyn genoeg om anderen in die gedagten te brengen.

Ik heb my nooit de airs gegeven van een Literator te zyn, ik heb veel te veel tyds in het ontleden van Menschen en Dieren, en in het onderzoek van andere dingen tot myn beroep betrekke-lyk; moeten door brengen om in de fraaye letteren eenige vordering te maaken, maar met dit alles kan men niet wel onderstellen, dat ik, die in Holland geboren en opgevoed ben, en wel te Leiden, zoo barbaarsch schreiven zou aan den *Senatus Judicialis* van het woord *vertwyffeling* te ge-

gebruyken, gelyk dit met recht, berispt wordt in Noodzaak: Verdediging ib. p. 13. in den noot *r.* als mede van op *een Cachet*, 't welke te laten volgen, en zoo diep onkundig zou weezen, van niet te weeten dat de *diminutiva* van het onzydig geflagt zyn?

Dan , of schoon ik my schuldig zou gemaakt hebben aan alle deeze verregaande, en voor de Republyk van Friesland zoo hoonende fauten : ik zweige de euveldaad, aldaar pag 11. met zoo veel grond en naadruk aangehaald, van het voornaamste der Senaats Refolutie te hebbengefmoord! misdaaden evenwel, Waarde Vriend! daar geen een Lid dier Senaat my capabel toe kent. In spyt nogthans van zoo veel groove misdaaden onderhieldt my een schrander Jong Heer, op wiens Talenten deeze Provincie roemen mag, over den Eigenerfden, en zeide my, dat men my te Leeuw openlyk daar voor hieldt. Ik antwoordde aan zyn E. gelyk aan allen, dat niets ligter te doen was, dan iemand iets aan te wryven, dog dat ik zulks ontkende, met deeze byvoeging evenwel, *van, indien*

*ik al voor dien Eigenerfden moest doorgaan, niet zag, als dan een misdad deedreeven te hebben, en ik zegge dit nog, ik zie 'er nog euveldaad in, nog affront den Senaat gedaan, byaldien de *facta*, daar aan gehaald, echt zyn.*

Ik ga over tot een veel ernstiger stuk, waarvan UE. de goedheid hadt my kennis te geeven, het *Cachet* naamelyk; als 't welke overeenkoomftig was met dat van wylen den Heere *P. Bruinsma*, in leven Secretaris van het Edele Gerechte van Ydaardradeel. Nu die Heer was de Oom van myne Zaalige Huisvrouw, eigen Broeder van haare Moeder, *derhalven is Petrus Camper de Eigenerfde!* Eene gevolgtrekking, die zekerlyk in den eersten opslag zeer grooten schyn, maar geenen grond heeft, gelyk ik nu zeer klaarbykelyk zal toonen.

Ik kan niet ontkennen zeer gefrappeerd, en ten uysterften verwonderd geweest te zyn, als ik voor het eerst een brief van den Eigenerfden ontfong, gedateerd den 16 Juny 1777; en dien gelakt zag met het thans beschreeven wapen! My dagt ik
ken-

kende dat blafoen; ik liep naar myn Bureau , en vergeleek het met het wezentlyke wapen van den Overledenen , en vond het schild bynaa eveneens , dog merkelyk grooter , en met een soort van Gothyk ornament 'er om heen , in plaats van de palmtakken. Ik zweeg , en moest zweigen , en wel te meer , omdat wy niet geërfd hadden onmiddelyk van Wylen mynen Oom , maar van zyn WE. Suster , de Wēduwe van Wylen den Rustenden Predikant *Acronius* , welker naalaatenschap en Boedel myne Aangetrouwde Sisters en Zaalige Huysvrouw eerden *Abintestata* , zoo dat by de Boedelscheiding *te Grouw* , het eigentlyke *Zilvere Cachet* van Wylen mynen Oom , gelyk ook dat van zyn WE. Moeders familie *De Valke* door my is overgenoomen ; die ik ook beide als nog bewaare , en nu vooral bewaaren zal.

Hoe een Cachet , voor Oud Zilver verkogt *te Ropta-Zyl* kan koomen , en juist overeenkoomst hebben met het gene Wylen myn waarde Oom gebruykte , verwekte in my geene kleine vermoedens :

dens : en ik durf de mogelykheid daarvan niet gissen niet opgeeven.

Dog ik ging dat wapen eens ter dege onderzoeken, om, eer ik 'er gerugt van maakte, te zien, of het Cachet van Wylen den Heere *P. Bruinsma* inderdaat niet was een aangenoomen wapen, waartoe de Eigenerfde even veel, ja meer recht kon voorwenden, dan ik uyt hoofde van familie? En of het wel overeenkomstig was met het deftige Burgerlyke geslacht van de *Bruinsma's*, waar uyt myne Zaal. Huysvrouw gesprooten was? Het geslacht van myne kinderen, van Moeders wege, is bekend in Friesland te zyn gesprooten uytaloudē Eigengerfde Ingezetenen van *Idaarderadeel*, van Vaders zyde reets bekend in *de Stemcobieren van 1640.* onder *Friens* No. 13. pag. 426 van *Oostergo* en dat der *Valken* uyt *Overysfel* herkoomstig, waarvan veele in de Burgerlyke Regeering van de *Kuinre* geweest zyn, en mede welgezetene Eigenerfden in Friesland, gelyk blykt uyt *het Stembier der Z. Wouden*, pag. 401. en 406. zoo onder *Scherpenzeel*, als *Spanga*. Verscheidene daarvan zyn
nog,

nog , zoo ik niet beter weete , de Roomsche Godsdienst toegedaan , en deftige Bürgerlieden .

Het wapen thans in quaestie , is een *Ecusson* , waar op voor *sur-le-tout* een kleiner *Ecusson* geplaatst is , het zeker teken van eene heerlijkheid van aanzich te bezitten : De Leeuw immers is het teken van het *sur-le-tout* , doch van het *Ecusson* , toonen de Starren eigentlyk het blazoen der familie aan . Nu dit is voorzeker geheel niet applicabel op de familie van Wylen mynen Oom , den Secretaris *P. Bruinsma* , nog van zyn *WE. Vader* , nog *Vaders Vader* . Want weinige Adelen in deeze Provincie , of schoon 'er zeer veele zyn van Grooten Huyze , hebben , zoo veel ik weete , zulk een gedistingueerd voorrecht van een *sur-le-tout* te kunnen plaatzen op hun aangeboren Adelyk wapen .

De kroon behalven dat was met Paarlen , en wel met negen , zoo is ook de kroon boven het Cachet , 't welke ik by de scheidinge heb overgenomen . Dog dat is de kroone van een *Graaf* , gelyk men zien kan in alle boeken die over de Heraldrie geschreeven zyn : en wel , om een van gezag , en in

een yders handen, aan te haalen in de Dict: Encyclop: onder den tytel *Couronne*, Tom. IV. p. 394. *Edit. de Paris*, fol. daar men zeer uytdukkelyk vindt, *La Couronne de Comte est composée de perles sur un cercle d'or.*

Zoud ik den Ropta - Zylster Eigenerfden bedisputeren dat Wapen, zoo liep ik gevaar van zeer gevoelig doorgestreeken te worden, als of ik my de airs gaf van te meenen, dat de Voorouders van mynen zaaligen Oom inderdaat Graaven, en Heeren van aanzienlyke Heerlykheden waren geweest? Daar het waarfchynelyk is, gelyk door deftige Bürgers dikwerf gebeurt, dat zulk een Wapen aangenomen is, 't welke zig gevallen op deet. Behalven dat Z: E. my, met even veel recht, vraagen konde, hoe ik, of myn Oom, aan dat Graafelyk Wapen kwam?

Myne *Goede Vrienden* hadden my ook wel eens met openlyke vermaaningen onder het oog gebragt, dat ik geheel niet vry was van verwaandheid, van Grootschheid, van Heerschezucht, en dergelyke meer hoogloffelyke Deugden. Indien ik nu dien
Ei-

Eigenerfden eens openlyk een *Proces* aangedaan had over een *Graaflyk Wapen*? Daar myne familie geen recht op heeft, nog praetendeert op te hebben, zoo zoud ik my aan zeer gegronde verwyten van verwaandheid hebben blootgesteld; en een yder overtuigd hebben in dedaad die eernaamen te verdienen, 't welke ik geheel niet noodig oordeelde.

Ik houde overzulks *het wapen* van den *Ropta-Zyfter Eigenerfden* voor een wezenlyk *Graaflyk*, en recht *Heerlyk* wapen, gelyk uyt de Kroon, en het *sur-le-tout* te zien is; maar teffens protesteer ik 'er tegen. Ik glorieere 'er op, dat myne Kinderen van Moeders, en Grootmoeders zyde, geene Graaven tot Voorouders gehad hebben, maar wel zeer braave Eigengeërfde ingezetenen van dit Gemeenebest, zonder wyders. Daar alleen stelle ik genoegzaame eere in, zonder eene belaggelyke praetentie, uyt hoofde van een Disputabel Wapen, te willen hebben op meerder Rang. De deugd moet het blafoen en sieraad zyn van den Burgerstand, maar geene Paarkroonen, nog Casques, nog

sur-le-touts, nog Tenants, of dergelyke ornamenten.

Het Wapen, 't welke ik voere is een *Anker*, waarvan ik den eersten Oorsprong even min weete, als de familie van Wylen den Heere *Bruinsma* dien van den leeuw, en sterren. Als ik nu endan Brieven wisselde met den Hoog Ed. Gestr. Heere *van der Hoop*, thans Raadsheer in den Hoogen Raad van Holland, was ik zeer verwonderd met dat Oud geslacht genoegzaam het zelfde wapen te gebruiken; daar het by my zeer zeker is, van volstrekt geene de minste relatie 'er toe te hebben.

By die aanzienelyke familie is het waarfchynelyk een sprekend wapen, gelyk 'er zeer veele zyn. Dan myn Vader is op *Batavia*, in Nederlandsch Indien, geweest een zeer Gacht Praedikant; myn Groot Vader te *Leiden*, de Stad myner Geboorte en Voorouders, een *Medicinae Doctor*, die in den Opdragt van zyne Inaug. Disfertatione genoegzaam getoond heeft vermaagschapt te zyn aan zeer veele farzoenelyke familien; myn Overgroot Vader was een deftig Koopman, gelyk blyken kan uyt de

Naa-

Naagelaatene pourtraiten , die de eerste en vaste tekens zyn van een ruym bestaan , en van ambitie om zig der sterfelykheid te onttrekken. Ik zou hooger opklimmen , indien myne Waarde Ouders , aan welker aanwezen ik altoos met eene eerbiedige aandoening en dankbaarheid gedenke , zig niet meer bevluytigd hadden om mynen Broeder , myne vier Susters en my eene ordentelyke opvoeding te geeven , dan eene Glorieryke *Pedegree* , of geslachtboom naa te laten.

Hoe het ook zy , ik ben zeer onverschillig omtrent den oorsprong van het wapen ; waarschynelyk is het overgenoomen , althans de opene *casque* geeft aanleiding tot die gisfing : deeze immers past ons , als men wel zal oordeelen , even weinig als zy veele anderen doet.

Dit is zeker , en onderwylen is dit de *cardo rei* , dat men nog uyt de wapens , nog uyt de gedaante van het blafoen *een gegrond vermoeden* , ik laat staan *eenige gerechtelyke gevolgen* kan trekken !

Volgens de Wetten van Heraldrie , is *eene ruyt* altoos *het excuson van eene jonge dogter* , of om
alle

alle twyffelachtigheid weg te neemen van *eene maagd*. *L'ecu des filles a la figure d'un losange*, Dict. Encycl: Tom: V. p. 378. En een ovaal schild, of *ecuson*, is het blafoen van eene getrouwde vrouwe, of die by een wettigen man geslaapen heeft. Onderwylen kreige ik veele trouwbrieven *daar de Bruyd*, of schoon zy vóór eene jonge Juffer bekend staat, reets een *Ovaal blafoen* voert. *Zou men*, vraage ik, om van eene Dykspreekwyze gebruyk te maaken, *uyt hoofde van de inbandigheid der Maagdelyke profilen, wel mogen besluyten, dat die Bruyd reets eene Vrouwe was?* En zoud een Camerarius van *Bremen* by V. b. daar men zeer teder is op dat stuk, dit *ovaale ecuson* wel mogen houden *voor een Corpus delicti?*

Ik heb ondertüschen nooyt getrouwde Vrouwen, zelfs geene jonge Weduwen het *Ovaale ecuson* weder zien herfscheppen nog veranderen *tot eene Ruyl*, daar zy nogthans zeer groot recht toe zouden hebben, indien de positive verzekering van den Graaf *de Buffon* waar was, *que la virginité peut renaitre plusieurs fois*. Dog door dit verder te

ver+

vervolgen zouden wy noodzaakelyk moeten verval-
len tot de *Medicina Legalis*, en het *Jus Eccle-
siasticum*, in welke dit delicate stuk zeer ampel
behandeld wordt. 't Gene óns te verre afweiden
zoude.

Wapens derhalven, althans tegenswoordig hier
te Lande, uytgenoomen by eenige weinige Gedes-
tingueerde familien, beduyden niets zekers, en
geeven geen grond altoos om 'er iets wettigs uyt te
besluyten, veel minder, dat men uyt zulk een los
vermoeden iemand zou kunnen, of mogen in het
publyk beschuldigen, en aanklaagen van tot Nut
zyns Vaderlands, 60 Dukaaten te hebben aange-
bouden: of, daar het hier op aankoomt, Schrei-
ver te zyn van een geschrift, 't welke voor zoo
eerroovend, kwaadaartig, lasterlyk, godloos, en
verfoejelyk wordt uytgekreeten!

Hoe verre zouden zulke gevolgen niet kunnen
getrokken worden, wanneer men in iemands huys
kostbaar Zilverwerk vindt met bekende wapens,
gelyk men zulks alle dagen in den Haag voor oud
Zilver of met vermindering van het *fatzoen* kan
kopen?

Gy

Gy ziet derhalven zeer duydelyk, myn Vriend! dat er geen de minste grond, of rede is, om my uit dien hoofde voor den waaren *Eigenerfden van Ropta-Zyl* te willen doen doorgaan.

Hy, of zyne Edelheid, want ik wil zyn Graafelyk Wapen niet gaarne oneer aandoen, is een eigenërde in één der Vyfdeelen. Indien ik die eigenërde was, had ik om myne bekende *zedigheid* niet kunnen naalaaten te onderschrijven, *Eigenerfden in Drie Deelen*. Ik zegge het thans tot myn leedwezen, om de groote verwoestingen, en de onkosten tot herffel des V Deelen Dyks daar door veroorzaakt, en om het groot bezwaar der floorenen, welke ik zoo binnen als buytendyks zal moeten helpen draagen.

Warmeer men in den jaare 1765. (zie mynen brief aan den Graave van Wasenaar IV Hoofd: p. 49.) om de Bildtpolderdyk eenen steenen Beer wilde leggen, en veele Eigenaaren, door eenen blinden yver gedreeven, dit met geweld wilden doorzetten, verkogt ik eene Zaathe van onder die Contributie, om door zulke onnutte belastingen

de

de waardye van die Plaats niet geheel te verliezen. Indien men zoo gemakkelyk redeneert, om, naar myn oordeel buyten eenige noodzaakelykheid, den geheelen V Deelen Dyk, die zekerlyk de zwaarste is van alle de Dyken deezer Provintie, met zulke bovenmaatige kosten te versterken, wordt het myn inntrest, en dat van alle huysvaders, die geen stemrecht beöogen, om allen te verkoopen: om dat het inderdaat op een en hetzelfde uytkomt, *of de Zee myne boerenplaatsen inzwelgt, of de Dyks-Contributie?*

. Behalven dat weete ik niet, ooyt of ooyt, eenigen handel in Graanen te hebben gedaan, zoo dat ik UWE. verzoeke, en het Publyk, van my niet te willen vereeren met het loffelyke, nog met het Hoog-Edelmoedige te voren zoo opgevyzeld; en nog veel minder om my te bekladden, en te lasteren met al het haatelyke, 't welke men dien Eigenärfden thans zoo mild, en misfchien zoo onverdiend, toefchreift.

Veel eer bid ik UE. en een yder, die het begin en de gevolgen van dit stuk met onzydighaid konnen

aen

nēn beschouwen , met my te willen betretten ; dat een zoo prysfelyk plan door de onvoorzigtigheid van een enkel mensch te niet geworden is ! Wanneer tusfchen den Heer van Swinden en den Heere A. Ypey , wiens Verhandeling ik altoos hoog fchatten zal , geene difpuytē voorgevallen waren , hadden wy reets over lang de fraaifte dier Verhandelingen , en het merg der overige in druk gehad . Wy hadden aan onze Hoogefchoolē , welker glorie my altoos , uyt de oude betrekkingē , zeer tē harte gaat , en welke ik altoos als de bron van myne geroegelyke omftandigheden met erkentenis aanmerke : wy hadden zeg ik aan onze hooge fchoolē , welker finantiē thans zoo beheepen zyn , eene fchoone verzaameling gehad van fraaie Dyksmodellen , door de genereusheid van één of meer , 't gene op een uyt koomt , aan ons Hoogefchool gefchonken , welke misfchien ook de grootmoedigheid van anderen gaande gemaakt , en tot de voltoojing van dit allenzints loffelyk plan aangespoord zou hebben ?

De jeugd , *de spes Patriæ* , hadt 'er het meeste

VOOR-

oordeel van getrokken , en *Regenten* geworden zynde , zouden zy alle de Posten daartoe betrekkinge hebbende met kennis en doorzigt hebben kunnen bekleeden. Ik zelf zou geprofitteerd hebben van de Lesfen , die men voorneemens was in het openbaar over de Zeeweeringen te geeven !

Men denke wat men wil. Lieden van bezaadigheid , en zonder vooroordeel gedreeven , zullen 'er altoos dus over oordeelen. Had de Oude Heer Ypey , zoo dra zyn WE. merkte dat de Verhandeling van zyn Zoon was , een derden verzogt om in zyne plaats te oordeelen over hare waardye ; zyn H. G. had het ongenoegen niet gehad , zig thans te moeten beklagen. Had de Heer A. Ypey zig gefchikt naar den Heer v. Swinden , 'er waren zulke verregaande onaangenaamheden niet gebeurt. Hadt de Oude Heer Ypey , zoodraa zyn H. G. zig by den Eigenerfden ontslaagen hadt , kennis daarvan gegeeyen aan den Senatus Judicialis , nimmer hadt die de stukken op zyn ryd konnen waigeren. Ik oordeele , zoo als een yder recht heeft over publyk voorvallende zaaken , te mogen oordeelen ;

ik steune op de *facta* die daar aangehaald, en van niemand tegengeprooken worden. En wie is oorzaak van dit alles? is het de Eigenerfde met zyn Graafelyk wapen? zeker niet. Mogt hy zig dan niet beklagen, mogt hy het publyk geene kennis geeven van het gene gebeurt was? Indien ik de Eigenerfde geweest was, zeer zeker zoud ik vry sterkere uytdrukkingen gebruykt hebben.

Ondertusfchen is het te hopen, dat de Eigenerfde of zyn Genoofchap, 't welke door dit kraekel onderwylen de 6b Dukaaten weder in zyn zak gekreegen heeft, zyn woord zal houden, en door zig eyndelyk Edelmoedig te openbaaren my ontschuldigen zal van al den hoor en laster, die my thans met zoo veel kwaadaartigheid, en zoo onverdiend op rekening gesteld wordt.

Gy vraagt my, wat ik denke van *de Noodz. Verdediging der Handelingen van den Senatus Judicialis der Hoogeschool te Franeker*? Hier over zal ik UE. kort myne gedagten mededeelen. Dit stukje kwam Vrydags te voorfchyn, wanneer Dingsdags te voren, en misfchien al eerder, openlyk

lyk gedebiteerd wierdt , dat ik de *Eigenerfde* was. Ik doorlas het fchielyk , dien avond van Leeuw: koomende, en Saturdags deeze myne Apologie onder handen neemende , liet ik 'er, gelyk het gaat , vry wat tusfchen in loopen tegen dit Naamloos gefchrift. Dan ik kreeg heden morgen naa Kerktid eene zeer vriendelyke visite van den Hoog Gel. Heer Prof. *Wasfenberg*, dien ik altoos voor een oprecht Vriend gehouden hebbe, en nog meer zal houden ; omdat zyn H. Gel. my zeer edelmoedig betuigde, met finert vernoomen te hebben , dat men my openlyk hielt voor den *Eigenerfden* ; en my teffens oprechtelyk verklaarde , onder het opstellen van dat gefchrift , waar van zyn H. G. geene zwaarigheid maakte zig den *Ausbeur* te noemen , *nimmer eenige gedagten op my te hebben gebad, en ook als nog niet te hebben.*

Van dat oogenblik af aan, heb ik voorgenoomen alle de fcherpe pasfagien uyt myne Apologie doorte halen, en af te laten, om zyn H. G. te overtuigen van myne achting, en van myn vertrouwen op zyn

H. G. oprechtheid, gelyk ik dezelve ook, zoo als UWE. ziet, weinig aangeraakt hebbe.

Naa zyn H. G. bedankt te hebben voor die heusheid, nam ik de vreiheid te zeggen, dat ik, in weerwil van zyn H. G. gevoeligheid als Lid van den Senatus Jud:, niet zag, dat 'er iets injurieus gevonden wierdt in de Voorreden tegens die Respectabele Vierfchaar. En dat ik deswegens my ook niet schaamen zoude, nog vreezen 'er openlyk voor uyt te komen, indien ik die Eigenerfde was. Dat de zaaken welke de beide Heeren Ypey betroffen *facti* waren, waar over HEd: als geïnteresseerden best oordeelen konden; dat ik, zoo lang de brieven, daar in gemeld, niet voor vervalscht verklaard wierden, daar uyt alleen moest oordeelen; dog dat het overige my niet aanging: en alleen uyt den trant van schrijven van den Eigenerfden zag, dat hy onvergenoegd, en knorrig scheen. en waarlyk, wie zoud het niet zyn, wiens loffelyke poogingen zoo ongelukkig verydeld wierden?

Het is voorzeker, zoo als UWE. wel oordeelt, de plicht van Rechters zig wegens de te onvrede-
heid

heid van die hun Proces verliezen, te getroosten, en zig daarvan niet als eene injurie te beklagen. Want, wanneer men dit in dien zin zoud opneemen was alle *appel*, *reviſie*, en *grootte reviſie* eene wezenlyke en onmiddelyke beſchuldiging van onrecht, en hoon den Rechten aangedaan door die zulks verzogt. Een Rechter is alleen aan zyn gemoed verſchuldigt rekenschap te geeven van zyn gegeeven oordeel in den raad. Hy kan diſentieren zonder beſchuldiging te verdienen. Gelyk ook hier geblykt: *Twee Leden van dien Senatus Judicialis* hebben my de vreiheid gegeeven om van hunnen wegen UWE. te verzekeren; dat de naamlooze deſenſie van den Senatus Judicialis te Franeker, tegens hunne toeftemming en buyten hunne kennis, is in de Werreld gekoomen. Ook verklaaren HEdn. als Leden van dien Senatus *nimmer eenige injurieuzen wytdrukkingen gevonden te hebben in de brieven, nog in de voorrede van dien Eigenorſden.*

Voor het overige oordeelt men hier, gelyk altoos, verſchillende over dit geſchrift; zommige meenen, dat de Heer *Wasfenberg*, indien zyn H. G.

zig als lid van die Rechtbank hadt willen verontschuldigen van de gepraetendeerde *Injurieuse* verwijten *van den Eigenerfden*, Zyn H. G. het als dat alleenlyk *in die qualiteit* hadt behooren te doen, met ondertekening van zyn naam, en als Rechter zig niet kon steeken in de disputen van anderen, nog hunne defensie met zoo veel kracht op zig nemen, zonder zig teffens zeer eenzydig te verklaaren: behalven dat men het agterlaaten van zyn naam onbetaamelyk oordeelt, en srydig met zyne be-rispingen. Anderen, dog zeer weinige, roepen *in Triumphe!* het oude zeggen *quot Capita tot sensus*.

Inmiddels verspreiden zig weder andere gerugten; kortom, die geheele Historie is een *pot-pourri*, daat niemand uyt kan koomen.

Ik scheidde 'er van af, en wat men ook zegge of schreijve wegens myne Apologie, zoo heb ik voor- genoomen 'er my niet langer aan te kreunen, zendt men my een pasquil te huys, ik zal den opsteller door stilzwygen en verachting het schieklykst tot be- rouw brengen: als Medicus raade ik alle deeze
heet-

heethoofdige Liedén eene V. S. en eene goede
Dofis *Helleborus*.

UE. heeft gezien , dat ik onder het opstellen
dan eens knorrig , dan eens vrolyk , dan eens ferieus
geweest ben : het onderwerp is wezentlyk van dien
aart , van zulks te verdienen. Indien ik evenwel
een van beide , gehekeld , of uytgelaggen zal moeten
worden , zoo verkieze ik het eerfte , om het slot
van het vers *sur le ridicule*.

Vous êtes perdu si l'on rit !

Vaar wel ! en gaa voort my met die oprechtheid
te achten , waarvan ik reets zoo veele proeven hebbe,
Ik zal altoos met eene dankbaare erkentenis blijven

Wel Edele Heer , zeer Geachte Vriend !

Franeker UWEDs. zeer Gehoorz. Dienaar
den 1 Maart en verplichte Vriend
1778.

PETRUS CAMPER.

Conscia mens recti ridet mendacia vulgi.

The first part of the book is devoted to a
detailed study of the various forms of
the verb in the different dialects.
The author then proceeds to a
discussion of the syntax and
morphology of the language.
The final chapter is a general
summary of the findings.

